

Напередодні Європейської зустрічі молоді в Познані, Польщі (грудень 2009) та Азіатської зустрічі молоді в Манілі, Філіппінах (лютий 2010) ми радо прийняли запрошення християн з Китаю. Кілька нас, братів, провели три тижні з ними і були глибоко вражені численними виявами їхньої гостинності. Побувавши на різних зустрічах, ми відчули ще більшу потребу побачити зсередини їхню церкву та велику державу, у якій проживає 56 етнічних груп.

Лист із Тезе

спеціальний випуск ^{UK}

ЛИСТ 2010

У Пекіні впродовж дня при вході до католицької церкви християни вітають усіх прихожан. Якось старша жінка сказала нам: «Після багатьох років заборони виявляти віру, наприкінці 1970-х років ми побачили, як відкрились двері церкви. Сьогодні все більше нехристиян приходить до нас. Ми не спроможні прийняти всіх як би нам того не хотілось».

Водночас молодий чоловік пояснив: «У душі китайці завжди вірили в небеса, в потойбічне. Минулі десятиліття не стерли важливих традиційних цінностей, таких як пошук гармонії і повага до старших. На щастя, за останні роки покращилось матеріальне становище, проте водночас багато хто відчуває духовну порожнечу та шукає сенсу життя. Тепер усе більше людей навертається до релігії, особливо у великих містах.»

Церква в Китаї все ще невелика і часто виживає, маючи мізерні засоби. Та все ж таки віра християн цього краю є такою динамічною! Нас захоплюють їхня наполегливість і відданість. Очевидно, тут діє Господь. Ми зустрічали вірних, які, не зважаючи на своє убоге становище, беруть активну участь у розбудові майбутнього своєї держави. Наприклад, у провінцію Січуань після великого землетрусу в 2008 році кілька людей поїхали надати допомогу жертвам, вони досі там і мають велику повагу серед населення.

Нам також розповідали про страждання, яких через віру зазнали їхні батьки та прадіди. Всі, кого ми зустрічали, були раді чути, що вірні у світі співпереживають їм. В одній великій протестантській церкві всі раптово зааплодувати, почувши слова, що в Тезе молодь різних континентів щоп'ятниці моляться за християн Китаю.

Рани розділення, які залишила недавня історія всередині церков, є дуже болючі. Зараз християни шукають примирення, бо переконані, що настав час вийти за їхні межі. Все важливе для цього бере початок у серцях вірних. Звернення до Бога у спільній молитві може показати: єдність – можлива.

У Китаї все більше християн починають зауважувати подібність між Євангелієм і спадщиною античної мудрості. В усій Азії є ті, що прагнуть жити Євангелієм у діалозі з різними культурами і релігіями, звертаючи особливу увагу на бідних. Чи може таке прагнення надихати християн різних континентів?

На знак дружби й подяки християнам Китаю у 2009 році спільнота Тезе надрукувала в «Operation Hope» мільйон примірників Біблії і розповсюдила їх по всій країні.

Лист із Китаю

КОЖНА ЛЮДИНА ЧОГОСЬ ПРАГНЕ

Незважаючи на культурне різноманіття, яке створює бар'єри між континентами, всі люди є однією сім'єю¹: візит до Китаю переконав нас у цьому.

Якою б не була наша культура, наш вік, наша історія, в нас усіх є спрага до життя у повні.

Біблія часто описує цю спрагу. Змальовує її як знак, закарбований Богом, що веде нас до Нього.² Чи дозволимо цій спразі переповнити нас, не намагаючись одразу ж чимось втамувати її?³ Тоді вона стане палаючою любов'ю до Того, Кого неможливо досягнути розумом.⁴

Що більше шукаємо Бога, то більше розуміємо: Господь перший шукає нас. У книзі пророка Осії, Бог промовляє до свого народу, як парубок до своєї коханої: «Ось чому я її замано і заведу її у пустиню, і буду їй до серця промовляти». І додає: «Я заручу тебе собі навіки ... в ласкавості й у любові».⁵

¹ Ми – одна людська спільнота, що проживає на одній планеті, тому нам вкрай необхідно взяти відповідальність за довкілля і все створене.

² «Боже, ти Бог мій! Тебе шукаю пильно. Тебе душа моя прагне, тебе бажає тіло моє в землі сухій, спраглий і безводній» (Псалом 63, 1). «Душа моя вночі тебе прагне, мій дух шукає тебе ревно» (Ісаїя 26, 9).

³ У нас може бути спокуса втілювати свої бажання поверхово. Чи не є, наприклад, надміром втеча від вирішення певних питань, про які боїмося навіть думати?

⁴ У IV ст. св. Григорій Богослов так оспівував таїну Бога: «О Ти, що еси понад усім, як нам звати Тебе ім'ям іншим? Який гімн можемо заспівати Тобі? Нема слів, що змогли б Тебе описати... Прагнення всесвіту, стогін усіх – лине до Тебе. Так само писав і Святий Августин: «Через наш намір Бог посилює прагнення. Через це прагнення, Він поглиблює душу. Поглибивши її, вона стає спроможною бажати».

⁵ Осії 2, 16 – 21.

У Ісусі ця спрага Бога за людиною звершується у плоті й крові.⁶ Христос хотів перебувати з нами повіки і заплатив за це своєю смертю на хресті, будучи невинним, опустився до найнижчого, був переслідуваним без жодної на те причини. Зараз Він, Воскреслий з мертвих, посилає нам Святого Духа, невидиму присутність, що веде до Божої повноти.

ПРІОРИТЕТИ НАШИХ БАЖАНЬ

Людське серце переповнює безліч бажань і прагнень: хочемо дуже багато, іноді навіть того, що суперечить одне одному. Проте також розуміємо, що не можемо зробити чи мати все. Це розуміння зовсім не є причиною, щоб опустити руки, навпаки воно дає нам свободу й допомагає йти легшим шляхом.⁷

Так, важливо розставити пріоритети у своїх бажаннях. Не всі прагнення – добрі і, звичайно, не всі – погані. Мусимо терпляче вчитись чому надавати перевагу, а на що не зважати.

Вирішуючи, які прагнення найважливіші, прислухаючись до того, що криється десь там у глибині нас, ми відкриваємось до Бога. Господь також промовляє до нас через наші бажання. Саме ми повинні розпізнавати Його голос серед багатьох інших внутрішніх голосів.⁸

ПРОБУДЖУЙМО В СОБІ ПРАГНЕННЯ БОГА

Ми повинні пробудити у собі найглибше з усіх бажань: прагнення Бога!

Справді, не так легко підтримувати дух зацікавлення й захоплення, оскільки суспільство цінить продуктивність і якнайшвидше виконання завдань. Однак у час затишшя, коли наче й нічого не відбувається, Святий Дух діє серед нас, хоча ми про це не здогадуємось.

Навчитись чекати... Просто бути без причини. Ставши на коліна. Розуміючи, що Господь поруч. Розкривши руки назустріч. Цей внутрішній спокій уже є відкритістю до Бога.

⁶ Одного дня Христос попросив жінку біля колодязя: «Дай мені напитися» (Івана 4, 7). Продовження цієї історії показує, що насправді Його переповняла спрага донести дар Божий. На хресті промовив знову: «Спраглий я!» (Івана 19, 28). Судячи з контексту, чи не є ця спрага останнім прагненням Христа дати життя й цим донести дар Божий?

⁷ Чи не важливо навчитись давати лад у цьому недосконалому і непередбачуваному житті? Найбагатші суспільства часто намагаються приховати цю реальність. Тоді основне завдання – приховати свою слабкість, забути, що внутрішні недоліки, страждання і смерть – також частина життя.

⁸ «Благословляю Господа, що дав мені пораду, що й уночі навчає мене моє серце.» (Псалом 16:7)

Жести вшанування та медитації – це частина азіатських культур впродовж століть. Чи можуть там християни, на яких вплинула секуляризація, знайти сили віднайти свою віру? Під час Літургій і зборів духовне можна поєднати з суспільним і святковим.

ДІЛИМОСЬ ТИМ, ЩО МАЄМО

Коли в нас з'являється спрага за Богом, то ми не повинні відокремлювати себе від турбот світу, що довкола. Навпаки, ця спрага має заохотити нас робити все, що в наших силах, так щоб й інші могли користуватись земними благами і знайти радість життя.⁹

Розставивши пріоритети у своїх бажаннях, погодившись, що мати все неможливо, ми перестаємо накопичувати багатство тільки для себе.¹⁰ Ще у IV ст. св. Амвросій сказав: «Те, що ти даєш бідним, не є твоєю власністю, ти просто повертаєш те, що їм належить».

Рішення не мати всього для себе оберігає нас від самотності. Матеріальний достаток часто супроводжується закритістю і втратою справжнього спілкування. Проте, не так багато потрібно, щоб це змінити.¹¹

Є багато способів виявити ініціативу надання матеріальної підтримки: утворити центри взаємодопомоги, сприяти економіці солідарності, приймати іммігрантів, подорожувати, щоб ознайомитись з іншими культурами і життям людей зсередини, сприяти братерству між містами, селами чи парафіями, допомагати тим, що потребують допомоги, використовувати нові технології для створення способів взаємопідтримки...

Треба бути обережними, не зосереджуватись на поганих новинах, переповнених песимістичним

⁹ Віра торкається не тільки релігійної сфери. Все, що руйнує благополуччя, не може залишити нас осторонь. Наукове дослідження, художнє вираження, політична, профспілкova чи соціальна діяльність можуть бути способом служіння Богові. Навчатись самому чи вчити когось вести совісно бізнес, посвятити себе сім'ї чи зміцнити дружбу – все це може підготувати прихід Царства Божого.

¹⁰ Переміна світової економічної і фінансової системи не може відбутись без переміни людського серця: як можна закласти основи справедливішої системи, якщо є ті, які не перестають прагнути накопичувати багатство за рахунок інших?

¹¹ Коли наша спільнота готує зустрічі молоді у великих містах різних континентів (як етапи «паломництва довіри на землі»), ми закликаємо тисячі сімей прийняти у своєму домі декілька молодих людей, яких вони не знають і мовою яких вони, можливо, не розмовляють. Ми бачимо, що потрібно зовсім мало, що виявити доброту людського серця.

баченням майбутнього. Війна не є неминучою.¹² Повага до інших є безцінною для збереження миру. Кордони найбагатших країн мають відкриватись щораз більше.¹³

Є досить багато праць і звернень, які закликають до справедливості і миру. Бракує лише мотивації, щоб ці добрі наміри стали конкретними діями.

Євангеліє закликає нас до простоти. Вибір простоти робить наше серце щедрішим і сповнює Божою радістю.

ПОГЛИБЛЮМО ВІРУ В БОГА

Коли віра ніби зникає, у багатьох суспільствах відроджується духовна спрага. Нам потрібно підібрати прості слова, щоб інші змогли досягнути віру, яка дає життя.

Багато людей не можуть повірити, що Бог любить їх особисто. Для деякого через безліч випробувань віра в Бога є неможлива.¹⁴ Як ми могли б краще пояснити, що Господь серйозно ставиться до сумнівів і бунту проти абсурду?¹⁵ Ісус, розділяючи біль страж-

我的心 灵渴望 慕上主

МОЯ ДУША ПРАГНЕ БОГА (ПСАЛОМ 63)

денних, скрикнув на хресті: «Боже мій, Боже мій! Чому еси покинув мене?»¹⁶

Багато дітей ростуть, не чуючи ні від кого слів, що Господь любить їх. Хто з молоді зміг би йти з ними пліч-о-пліч дорогою віри?

Вступаючи у доросле життя, дехто втрачає зв'язок із християнською спільнотою. Часто це рішення несвідоме; просто складаються такі обставини, що віру посувають на останнє місце у шкалі пріоритетів. Як друзі можуть допомогти один одному відновити стосунки з місцевою спільнотою вірних?

Інколи збільшується прірва між знаннями, в духовній сфері та знаннями з інших галузей. Віра на рівні завчених фраз з дитинства не може впоратись з питаннями, які виникають у дорослому віці. Можна бути щасливим, поглиблюючи розуміння тайни віри на кожному етапі життя.¹⁷

ВІДНОВЛЮМО СМІЛИВІСТЬ

Господь кличе нас змінювати світ не тільки з великим завзяттям, а й з великим смиренням.

Старші можуть заохочувати молодь. Молоде покоління має такі ж можливості, як їхні попередники.

Цю перемену ми повинні розпочати з нас самих: дозволити воскреслому Христові змінити наші серця і Святому Духові вести нас на глибіню, щоб ми змогли сміливо прямиувати у майбутнє.

Тішмося спрагою, яку Господь заклав у кожному з нас! Вона дає нові й нові поривання впродовж нашого життя. «Хто спраглий, нехай приходить; хто бажає, нехай бере воду життя даром».¹⁸

f. Alois

¹² Незважаючи на сумніви і навіть помилки, початок ХХІ ст. можна відзначити утвердженням міжнародної свідомості та намаганням сформувати міцніші відносини між народами: це і мобілізація громадської думки, і спроби спільно реагувати на сучасні проблеми (клімату, довкілля, здоров'я, економіки)... Більша залежність між націями може спричинити страх, який проковує захисну реакцію – відстояти свою ідентичність. Але чи не змогло б це стати також і гарантією миру?

¹³ Досі є понад дев'ять мільйонів дітей віком до п'яти років, які щороку помирають і 29% дітей, які ледь виживають у нерозвинених країнах, є жертвами недоїдання. Це абсолютно неприйнятне. Водночас потрібно наголосити, що завдяки Конвенції про права дитини, яку одноголосно ухвалила Генеральна Асамблея ООН у 1989 році, ставлення до дітей змінилось: спільними міжнародними зусиллями смертність і нестача їжі зменшились майже на 30% за останні 20 років.

¹⁴ Та не для всіх, хто проходить великі випробування. Пригадую молодого чоловіка, якого іноді зустрічав у Тезе. В нього невиліковна хвороба і вона прогресує. Він так страждає. Багато можливостей для повноцінного життя зникає. Проте і його погляд, і поведінка все ж таки залишаються відкритими. Одного дня він сказав мені: «Тепер я вже знаю, що означає вірити. Раніше мені не треба було, а зараз я вірю». У листі він додав: «Я не повинен дозволяти хворобі забирати усю мою увагу». Тоді я промовив до себе: якби цей хлопець знав, як його слова допомагають мені йти далі і як він допомагає багатьом своїм прикладом. У ньому є наче таке незначне, але реальне відображення тайни Воскресіння.

¹⁵ Серед усіх книг, які входять до Біблії і навіть серед священних текстів інших релігій, мабуть, немає такої, яка так зображає бунт людини, що невинно страждає, як книга Йова. Йов оскаржує абсурдність життя в стражданнях і скаржиться на світ, в якому краще б не народився. І навіть у пориві бунту він промовляє до Господа. Він не отримує відповідей на всі запитання, але знаходить мир у зустрічі з Богом.

¹⁶ Марка 15, 34.

¹⁷ Вихід існує: Біблійні групи, читання уривку з Біблії щодня, духовна віднова в тиші, катехизація на парафіях, навчання, організоване у співпраці з богословськими факультетами чи іншими церковними структурами, курси через Інтернет...

¹⁸ Об'явлення 22, 16.

ЯК Я РОЗПОРЯДЖАЮСЬ СВОЄЮ СВОБОДОЮ?

В Європі, а також інших частинах світу, це питання щораз загострюється.

Двадцять років тому, саме перед значними змінами в Європі нам вдалося подолати безліч перешкод і підготувати дві зустрічі молоді в Центральній Європі:

– східно-західну зустріч у місті Печ, Угорщина. Коли молодь зібралася там, відкрилася «залізна завіса» між Угорщиною й Австрією, що розділяла Європу.

– Європейську зустріч у Вроцлаві, Польща. Під час приготування цієї зустрічі впала Берлінська стіна, що дало можливість 50 000 молоді з усього континенту вперше зібратись разом.

У Вроцлаві брат Роже сказав учасникам: «Впродовж цього року кілька народів побачили падіння залізних стін і водночас стін страху й приниження. Тому останні тижні багато людей молилися день і ніч за свободу народів».

Двадцять років потому, у 2009 році три зустрічі зібрали разом молоді: у травні у Вільнюсі (Литва), у жовтні в Печ (Угорщина) і наприкінці грудня в Познані (Польща) на європейській зустрічі.

При нагоді запитаймо себе: чи сьогодні в Європі й інших на континентах ми достатньо роздумуємо над значенням свободи? Кожна молода людина може задати собі запитання: як я розпоряджаюся своєю свободою?

ДОЗВОЛЬТЕ СЛОВУ БОЖОМУ ТА СПІЛЬНІЙ МОЛИТВІ СТАТИ ВАШИМ ХЛІБОМ

У Китаї ми зустріли кілька груп християн, які глибоко переконані, що Біблія – це скарб.¹ Дехто хотів би читати її частіше, але це не завжди легко. Тоді нам спали на думку такі два шляхи:

– у серці Біблії є Божа любов. Між Богом і людьми все починається з захоплюючої першої любові, потім з'являються перешкоди і навіть втрачається вірність. Але Господь не втомлюється любити, Він не перестає шукати своїх людей. Біблія – це історія, що розповідає про Божу вірність.

– Господь віддає себе через Христа – Він є словом Божим. Коли читаємо Святе Письмо, то зустрічаємось із Ним, Христом, прислухаємось до Його голосу, вступаємо з Ним в особисті стосунки.²

Під час читання нам може запам'ятатися лише одне слово. Важливо, щоб ми почали ним жити. Тоді зрозуміємо його значно краще.

У Китаї ми також молились з християнами, що звикли співати пісні Тезе своєю мовою. Дехто питав, як найкраще можна підготувати спільну молитву. Ми розповіли їм практичні деталі, які сформувались за багатолітній досвід нашої спільноти. Звичайно, вони повинні узгоджуватись з особливостями кожної помісної церкви:

- За допомогою простих засобів облаштуйте місце молитви так, щоб воно сприяло богослужінню.
- Впевніться, що молитва проходить плавно: пісні, псалом, читання Святого Письма, пісня, тиша (8-10 хв.), розважання, Отче наш, завершальна молитва, пісні.
- Під час молитви прочитайте короткий текст з Біблії, який легко зрозуміти, залишіть пояснення важчих текстів на інший час.
- Співайте одне речення з Писання чи церковної традиції знову і знову, щоб слова промовили до вас. Співану фразу легко запам'ятати і вона відлунує в нас впродовж дня, інколи й вночі.
- Користуйтеся простими засобами: наприклад, у п'ятницю ввечері поставте ікону хреста на землю, щоб кожен міг приступити, схилитись чолом до хреста і в цей спосіб довірити Христу свої тягари і страждання світу. Суботнього вечора зачитайте місце з Євангелія про Воскресіння, а діти хай у цей час запалють маленькі свічки, які кожен отримав, і передадуть усім Пасхальне світло.

¹ У світі можна знайти безліч прикладів, які свідчать, як Біблію шанують і наскільки вона проникла в глибину людського єства і як далеко ця любов може привести. У Латвії одного дня 1906 року заарештували священика на ім'я Віктор, бо він мав із собою Біблію. Послушники режиму кинули Біблію на землю і наказали священику потоптати її. Він став на коліна й поцілував Книгу. За це його засудили на десять років каторжної праці у Сибіру.

² Говорячи про Святе Письмо, єпископ Філіппін сказав: «Господь говорить, але також і чує особливо вдів, сиріт, засуджених, бідних, у яких немає голосу. Тому, щоб зрозуміти Слово Боже, ми повинні навчитись чути так, як чує Господь».

Кілька кроків паломництва довіри на землі у 2010 році

Брат Алоїс з іншими братами поїде ...
... до Португалії:
зустріч у Порто, 13–16 лютого
... до Боснії-Герцоговини:
Сараєво, 3–5 вересня
... до Норвегії:
Осло і Тронхейм, 17–19 вересня

Міжнародні зустрічі молоді
П'ята Азіатська зустріч буде
проведена на Філіппінах, у Манілі,
3–7 лютого 2010 року

На зустрічі в Познані буде оголошено
місце проведення...
...Другої міжнародної зустрічі в
Латинській Америці, 8–12 грудня 2010
року
...33-ої Європейської Зустрічі, 28
грудня 2010 року – 1 січня 2011 року

Листи, отримані з нагоди зустрічі в
Познані, читайте на сторінці:
<http://www.taize.fr>